

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi markkinatuomioistuinten muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi markkinatuomioistuimesta annettua lakia. Hakemusasiakirjan, jolla asia pannaan vireille markkinatuomioistuimessa, sisältöä ja liitteitä koskevaa säännöstä täydennettäisiin mainitsemalla siinä myös alkoholilain nojalla käsiteltävät asiat. Hakemuksen tiedoksianto, vastauksen pyytämistä ja markkinatuomioistuimen istuntoon kutsumista koskevia säännöksiä yhdenmukaistettaisiin ja yksinkertaistettaisiin. Lisäksi tehtäisiin teknisluonteiset muutokset, jotka aiheutuvat eräiden Oy Alko Ab:n sekä sosiaali- ja terveysministeriön aiemmin hoitamien valvontatehtävien siirros-

ta sosiaali- ja terveysministeriön alaisuudessa toimivalle sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskukselle. Oikeudenkäyntimenettelyn keventämiseksi markkinatuomioistuimen puheenjohtajalle annettaisiin mahdollisuus päättää asian silleen jättämisestä, kun asianosaiset ovat ilmoittaneet sopineensa asian. Lisäksi säädettäisiin muutoksenhaku-oikeudesta teettämisuhkaa koskevaan päätökseen.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

1.1. Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskukselle siirtyneet tehtävät ja alkoholilain nojalla käsiteltävät asiat

Voimassa olevan toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi annetun lain (693/1978), jäljempänä *tupakkalaki*, 14 §:n mukaan kyseisen lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen yleinen johto ja ohjaus kuuluu sosiaali- ja terveysministeriölle ja valvonta sen alaiselle sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskukselle. Tuotevalvontakeskus on perustettu 15 päivänä joulukuuta 1994 voimaan tulleella sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvonta-

keskuksesta annetulla lailla (1146/1994). Valvontatehtävien siirron vuoksi markkinatuomioistuimesta annetun lain (41/1978) 6 e §:ää ehdotetaan muutettavaksi siten, että kysymys tupakkalain säännösten perusteella annetun kiellon tai väliaikaisen kiellon tehosteeksi asetetun uhkasakon tuomitsemisesta tai teettämisuhan täytäntöönpanosta tulisi vireille tuotevalvontakeskuksen tai kunnan hakemuksella.

Lain 7 §:ssä ei ole mainintaa siitä, mitä lain 6 f §:ssä tarkoitettussa eli alkoholilain (1143/1994) nojalla käsiteltävän asian hakemusasiakirjassa on ilmoitettava ja mitä tällaiseen hakemukseen tulee liittää. Markkinatuomioistuimesta annetun lain 7 §:ään ehdotetaan lisättäväksi, että alkoholilain nojalla käsiteltävässä asiassa hakemusasiakir-

jalle asetettaisiin vastaavat vaatimukset kuin sellaisessa asiassa, joka käsitellään tupakkalain nojalla.

Alkoholilain kokonaisuudistuksen yhteydessä 1 päivästä tammikuuta 1995 eräät Alkon viranomaistehtävät on siirretty tuotevalvontakeskukselle ja keskioluen vähittäismyyntiin ja anniskeluun liittyvät viranomais-tehtävät on vastaavasti siirretty lääninhallituksille. Tämän vuoksi 7 §:ään ehdotetaan tehtäväksi valvontatehtävien siirrosta aiheutuva muutos, eli säännöksessä tarkoitettuihin tupakkalain ja alkoholilain perusteella tehtyihin hakemuksiin tulisi liittää tuotevalvontakeskuksen tai keskiolutasioissa lääninhallituksen päätös.

1.2. Markkinatuomioistuimelle osoitetun hakemuksen tiedoksianto

Hakemuksen tiedoksiantoa ja vastauksen pyytämistä koskevat säännökset, jotka voimassa olevassa laissa ovat hajallaan, ehdotetaan koottavaksi lain 8 §:ään. Samassa yhteydessä ehdotetaan muutettavaksi voimassa olevaa 8 §:n 1 momenttia, jossa säädetään markkinatuomioistuimen puheenjohtajan velvollisuudesta antaa hakemus tiedoksi sille, johon se on kohdistettu. Säännöksen sanamuoto, jossa tiedoksianto asetetaan puheenjohtajan velvollisuudeksi, on vanhahtava eikä vastaa voimassa olevan oikeudenkäymiskaaren 11 luvun säännöksiä. Lisäksi säännös ei voimassa olevassa muodossaan sovellu kaikkiin markkinatuomioistuimessa vireille tuleviin asioihin. Voimassa olevaa 8 §:ää voidaan ongelmitta soveltaa esimerkiksi kuluttajansuojalain (38/1978) tai sopimattomasta menettelystä elinkeinotoiminnassa annetun lain (1061/1978) nojalla vireille tuleviin asioihin, joissa hakemus on kohdistettu tiettyyn elinkeinonharjoittajaan. Tupakkalain ja alkoholilain nojalla vireille tuleviin asioihin voimassa oleva 8 § ei sitä vastoin ole täysin sovellettavissa, koska kyseisten lakien nojalla vireille tuleva asia perustuu viranomaisen päätökseen. Arvopaperimarkkinalain (495/1989) ja sijoitusrahastolain (480/1987) nojalla vireille tulevia asioita varten voimassa olevassa laissa on erityissäännös 7 b §, joka ehdotetaan kumottavaksi.

Tiedoksiannon toimittamista koskevia säännöksiä ehdotetaan muutettavaksi siten, että tiedoksianto vireille tulleesta hakemuksesta voitaisiin toimittaa oikeudenkäymiskaaren

11 luvun 3 ja 4 §:n mukaisesti postitse tai haastetiedoksiantona.

1.3. Kutsu markkinatuomioistuimen istuntoon

Lain 11 §:ään ehdotetaan koottavaksi eräitä voimassa olevassa laissa eri pykäliin sijoitettuja säännöksiä asianosaisten kutsumisesta markkinatuomioistuimen istuntoon ja kutsun tiedoksiannosta. Näin ollen voimassa olevan lain 8 §:n 2 ja 3 momentin säännökset ehdotetaan siirrettäviksi 11 §:ään. Kuitenkin - vastaavasti kuin hakemuksen tiedoksiantoa koskevassa kohdassa - ehdotetaan, että istuntoon kutsuminen ei enää olisi puheenjohtajan vaan markkinatuomioistuimen velvollisuus. Lisäksi kutsu saapua markkinatuomioistuimen istuntoon voitaisiin toimittaa oikeudenkäymiskaaren 11 luvun 3 ja 4 §:n mukaisesti postitse tai haastetiedoksiantona.

Uutena säännöksenä 11 §:ään ehdotetaan lisättäväksi, että markkinatuomioistuimessa vireille tullut asia voitaisiin sovintotilanteissa jättää sillensä puheenjohtajan päätöksellä.

1.4. Markkinatuomioistuimen päätöksen tiedoksianto

Voimassa olevasta 13 §:n 3 momentista, jossa säädetään päätöksen tiedoksiannosta, ehdotetaan poistettavaksi viittaus 8 §:n 3 momenttiin. Lakiviittauksen asemesta ensisijaiset tiedoksiantotavat kirjoitettaisiin näkyviin. Lakiin lisättäväksi ehdotettavan säännöksen nojalla tapauksissa, joissa tiedoksiantoa ei olisi yrityksistä huolimatta voitu toimittaa kummallakaan edellä mainituista tavoista, noudatettaisiin soveltuvin osin oikeudenkäymiskaaren säännöksiä.

1.5. Muutoksenhaku markkinatuomioistuimen päätökseen

Alkoholilain ja tupakkalain nojalla vireille tulevissa asioissa markkinatuomioistuimen ratkaistavaksi voi tulla paitsi uhkasakkoa, myös teettämisuuhkaa koskeva kysymys.

Laissa säädetään, että elinkeinonharjoittaja tai muu, jonka maksettavaksi on markkinatuomioistuimen päätöksellä tuomittu kiellon tai oikaisutoimenpiteen tehosteeksi asetettu uhkasakko, saa hakea korkeimmalta oikeudelta muutosta päätökseen uhkasakon määrän osalta. Muutoksenhakusäännökseen ehdotetaan lisättäväksi, että asianosainen

saisi hakea korkeimmalta oikeudelta muutosta myös teettämisuhan osalta.

2. Esityksen vaikutukset

Esityksellä ei ole taloudellisia eikä organisaatorisia vaikutuksia.

3. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu oikeusministeriössä virkatyönä. Valmistelun aikana on oltu yhteydessä sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskukseen sekä markkinatuomioistuimeen.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotuksen perustelut

6 e §. Pykälän mukaan kysymys tupakkalain säännösten perusteella annetun kiellon tai väliaikaisen kiellon tehosteeksi asetetun uhkasakon tuomitsemisesta tai teettämisuhan täytäntöönpanosta tulee vireille sosiaali- ja terveysministeriön tai kunnan hakemuksella. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että kysymys kiellon tai väliaikaisen kiellon tehosteeksi asetetun uhkasakon tuomitsemisesta tai teettämisuhan täytäntöönpanosta tulisi vireille sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskuksen tai kunnan hakemuksella.

7 §. Pykälän mukaan tuomioistuimelle osoitetussa hakemusasikirjassa on muun ohella ilmoitettava, milloin kysymys on 6 e §:ssä tarkoitettusta, eli tupakkalain nojalla käsiteltävästä elinkeinonharjoittajan, valmistajan, mainonta- tai myynninedistämistoimen tilaajan tai sen toimeenpanijan taikka näiden palveluksessa olevan hakemuksesta, sosiaali- ja terveysministeriön päätös tai väliaikaista kieltoa koskeva määräys. Lisäksi kyseinen päätös tai määräys tulee liittää hakemukseen alkuperäisenä tai virallisesti oikeaksi todistettuna jäljennöksenä. Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi, että säännös koskisi myös alkoholilain nojalla käsiteltäviä eli lain 6 f §:ssä tarkoitettuja asioita.

Lisäksi 7 §:n 3 momenttia muutettaisiin lain 6 e §:ään tehtäväksi ehdotetun muutoksen vuoksi siten, että momentissa mainittuihin 6 e §:n nojalla käsiteltäviin hakemuksiin tulisi liittää sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskuksen päätös tai väliaikaista kieltoa koskeva määräys. Vastaavasti 6 f §:n nojalla käsiteltäviin asioihin tulisi liittää sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskuksen tai keskiolutasioissa lääninhallituksen päätös tai väliaikaista kieltoa

koskeva määräys.

7 a §. Pykälän 1 momentissa säädetään, että markkinatuomioistuimen puheenjohtajan on heti annettava lain 6 a §:ssä tarkoitettu hakemus tiedoksi kuluttaja-asiamiehelle. Markkinatuomioistuimen puheenjohtajalle on kuitenkin jo erikseen säädetty velvollisuus huolehtia siitä, että markkinatuomioistuimelle kuuluvat tehtävät hoidetaan asianmukaisesti ja joutuisasti. Esityksessä ehdotetaan, että hakemuksen tiedoksianto olisi markkinatuomioistuimen velvollisuus.

7 b ja 8 §. Pykälän 2 ja 3 momentissa säädetään, kenet on kutsuttava markkinatuomioistuimen istuntoon ja miten kutsu tai hakemus on annettava tiedoksi. Nämä säännökset ehdotetaan siirrettäviksi 11 §:ään. Esityksessä ehdotetaan 8 §:ään koottavaksi säännökset siitä, kenelle olisi annettava tieto markkinatuomioistuimeen saapuneesta hakemuksesta ja siitä, miten tällainen tiedoksianto olisi toimitettava. Hakemus olisi annettava tiedoksi sille elinkeinonharjoittajalle tai muulle henkilölle, johon vaatimus on kohdistettu, taikka sille viranomaiselle, jonka päätöstä tai määräystä hakemus koskee. Tiedoksiantoon olisi liitettävä kehoitus vastata hakemukseen. Vastauksen tulisi sisältää lausunto hakijan vaatimuksista ja niiden perusteista ja siinä olisi mainittava ne tosiseikat, joihin vastaus perustuu.

Markkinatuomioistuimessa noudatetaan lain 17 §:n mukaan lisäksi soveltuvin osin, mitä oikeudenkäynnistä riita-asiaassa säädetään. Oikeudenkäymiskaaren 5 luvun 21 §:n (1052/1991) mukaan asianosaisen on valmistelussa ilmoitettava kaikki todisteet, jotka hän haluaa esittää ja mitä hän aikoo kullakin todisteella näyttää toteen. Vaikka oikeudenkäymiskaaren säännökset tältä osin ovat sinänsä suoraan sovellettavissa markkinatuomioistuimessa tapahtuvaan asian kä-

sittelyyn, olisi asianosaisten kannalta selkeää ottaa lakiin nimenomainen säännös todisteiden ilmoittamisvelvollisuudesta. Asian valmistelun edistämiseksi vastauksen antajan tulisi vastauksessaan mainita ne tiedossa olevat todisteet, joita asiassa on tarkoitus esittää.

Kun 8 §:ään lisättäisiin säännös velvollisuudesta antaa hakemuksesta tieto myös viranomaiselle, jonka päätöksestä tai määräyksestä asiassa on kyse, voimassa olevan lain 7 b § ehdotetaan tarpeettomana kumottavaksi. Tiedoksianto voitaisiin toimittaa oikeudenkäymiskaaren 11 luvun 3 ja 4 §:n säännösten mukaisesti postitse tai haastetiedoksiantona. Muutos antaisi markkinatuomioistuimelle lisää harkintavaltaa kulloiseenkin tapaukseen parhaiten soveltuvan tiedoksiantotavan valinnassa. Esimerkiksi viranomaiselle tiedoksianto markkinatuomioistuimeen saapuneesta hakemuksesta voitaisiin toimittaa oikeudenkäymiskaaren 11 luvun 3 §:n mukaisesti vastaanottotodistusta käyttäen.

11 §. Pykälässä on säännös siitä, miten asianosaisten poissaolo markkinatuomioistuinten istunnosta vaikuttaa asian ratkaisuun. Pykälän 1 momentissa ehdotetaan säädettäväksi siitä, keitä olisi kutsuttava markkinatuomioistuimen istuntoon. Lisäksi momenttiin tehtäisiin vastaava muutos kuin 7 a §:ään, eli istuntoon kutsuminen ei enää olisi markkinatuomioistuimen puheenjohtajan vaan markkinatuomioistuimen velvollisuus. Pykälän 2 momentti vastaisi voimassa olevaa 11 §:ää.

Pykälän 3 momenttiin lisättäisiin asian sillensä jättämistä koskeva säännös. Käytännössä on ilmennyt tarvetta yksinkertaistaa oikeudenkäyntimenettelyä tilanteissa, joissa asianosaiset ovat päässeet asiassa sovintoon. Tällaisissa tapauksissa lain 5 §:n mukaista oikeudenkäyntimenettelyä, jossa puheenjohtajan kutsusta asian käsittelyyn osallistuvat puheenjohtajan lisäksi kaikki jäsenet, on asian laatuun nähden pidettävä tarpeettomana. Oikeudenkäyntimenettelyn keventämiseksi ehdotetaan, että sovintotilanteissa markkinatuomioistuimen puheenjohtaja voisi päättää asian jättämisestä sillensä. Edellytyksenä olisi, että asianosaiset olisivat ilmoittaneet sopineensa asian tai asianosaiset olisivat muutoin ilmoittaneet, ettei heillä enää ole sellaisia toisiinsa kohdistuvia vaatimuksia, jotka olisi ratkaistava markkinatuomioistuimessa.

Siitä, miten kutsu saapua kuultavaksi

markkinatuomioistuimen istuntoon olisi annettava asianosaisille tiedoksi, säädettäisiin 4 momentissa. Istuntoon olisi kutsuttava hakijan ja vastaajan lisäksi muut asianosaisasemassa olevat henkilöt sekä ne valvontaviranomaiset, joita asia välittömästi koskee. Kutsun tiedoksiannosta olisi, vastaavasti kuin hakemuksen tiedoksiannosta, voimassa, mitä oikeudenkäymiskaaren 11 luvun 3 ja 4 §:ssä säädetään.

13 §. Pykälän 3 momentissa säädetään siitä, miten markkinatuomioistuimen päätös annetaan tiedoksi asianosaisille. Momentista poistettaisiin viittaus 8 §:n 3 momenttiin ja menettelysäännös kirjoitettaisiin vastaavan sisältöisenä uudelleen ilman viittaustekniikkaa. Ensisijaisesti markkinatuomioistuimen päätös annettaisiin asianosaisille tiedoksi postitse saantitodistusta vastaan tai haastetiedoksiantona.

Lisäksi ehdotetaan, että jollei tiedoksiantoa yrityksistä huolimatta olisi saatu toimitettua ja toimittamatta jääminen olisi aiheutunut jostain oikeudenkäymiskaaren 11 luvun 7—9 §:ssä tarkoitetusta syystä, tiedoksianto saataisiin kuitenkin toimittaa noudattaen soveltuvin osin, mitä oikeudenkäymiskaaren 11 luvussa tältä osin säädetään. Ehdotettu säännös mahdollistaisi esimerkiksi tiedoksiannon toimittamisen kuuluttamalla, jollei tiedoksiannon vastaanottajan tai hänen tiedoksiannon vastaanottamista varten valtuutamansa henkilön olinpaikasta voida saada tietoa.

16 §. Alkoholilain mukaan tuotevalvontakeskus tai lääninhallitus voi kieltää jatkamasta tai toistamasta lainvastaista alkoholi-juoman mainontaa tai muuta markkinointitai myynninedistämistoimintaa. Lisäksi tuotevalvontakeskus voi tietyissä tapauksissa kieltää alkoholijuoman luovuttamisen markkinoille tai velvoittaa poistamaan alkoholi-juoman markkinoilta korvauksetta.

Alkoholilain 50 §:n mukaan tuotevalvontakeskus ja lääninhallitus voivat sanotuista kielloista päättäessään velvoittaa kiellon saaneen suorittamaan asetetussa määräajassa ja määrättyllä tavalla oikaisu- ja korvausmenettelyä, jos sitä säännösten vastaisesta menettelystä aiheutuvien ilmeisten haittojen vuoksi on pidettävä tarpeellisenä. Tuotevalvontakeskus tai lääninhallitus voi tehostaa alkoholilain säännösten perusteella antamaansa kieltoa tai määrystä uhkasakolla tai uhalla, että asetetun määräajan jälkeen tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella

sen mukaan kuin uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään, jollei alkoholilaissa toisin säädetä.

Tupakkalain 20 §:n mukaan tuotevalvontakeskus voi niin ikään tehostaa tupakkalain säännösten perusteella antamaansa kieltoa tai määräystä ja kunta antamiaan ohjeita uhkasakolla tai uhalla, että asetetun määrääjän jälkeen tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

Alkoholilaissa ja tupakkalaissa uhkasakko ja teettämisuhka on asetettu yhtäläisesti käytettävissä oleviksi kiellon tai määräyksen tehostamiskeinoksi. Tämän vuoksi ehdote-

taan, että asianosaisella olisi oikeus hakea markkinatuomioistuimen päätökseen muutosta korkeimmalta oikeudelta paitsi uhkasakon määrän, myös teettämisuhan osalta.

2. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

markkinatuomioistuimesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan markkinatuomioistuimesta 20 päivänä tammikuuta 1978 annetun lain (41/1978) 7 b §, sellaisena kuin se on laissa 1615/1993, ja *muutetaan* 6 e §, 7 §:n 1 ja 3 momentti, 7 a §:n 1 momentti, 8 ja 11 §, 13 §:n 3 momentti ja 16 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 6 e § laissa 766/1994, 7 §:n 1 ja 3 momentti laissa 38/1995, 7 a §:n 1 momentti laissa 1062/1978, 8 § osaksi mainitussa laissa 38/1995, ja 16 §:n 2 momentti laissa 1073/1979, seuraavasti:

6 e §

Toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi annetun lain nojalla käsiteltävä asia tulee markkinatuomioistuimessa vireille sen hakemuksella, jolle on annettu mainitun lain 21 §:n 1 ja 3 momentissa tarkoitettu kieltopäätös tai väliaikaista kieltä koskeva määräys tai asetettu mainituissa lainkohdissa tarkoitettu uhkasakko tai teettämisuhka. Kysymys edellä mainitun lain 7 §:n 1 ja 2 momentin tai 8 ja 9 §:n säännösten perusteella annetun kiellon tai väliaikaisen kiellon tehosteeksi asetetun uhkasakon tuomitsemisesta tai teettämisuhan täytäntöönpanosta tulee vireille sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskuksen tai kunnan hakemuksella.

7 §

Hakemusasiakirjassa on ilmoitettava:

1) sen elinkeinonharjoittajan tai muun henkilön nimi, kotipaikka ja postiosoite, johon vaatimus kohdistuu, tai, milloin kysymys on 6 §:n 2 momentissa tarkoitettua elinkeinonharjoittajan hakemuksesta, lääninhallituksen päätös, taikka, milloin kysymys on 6 c §:ssä tarkoitettua luottolaitoksen tekemästä hakemuksesta, rahoitustarkastuksen päätös, sekä, milloin kysymys on 6 e tai 6 f §:ssä tarkoitettua elinkeinonharjoittajan, valmistajan, mainonta- tai myyninedistämistoimen tilaajan tai sen toimeenpanijan taikka näiden palveluksessa olevan hakemuksesta, sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskuksen tai lääninhallituksen päätös tai väliaikaista kieltä koskeva määräys;

2) vaatimus ja sen perusteet; sekä

3) tosiseikat, joihin hakija nojautuu.

Edellä 6 §:n 2 momentissa taikka 6 c, 6 e tai 6 f §:ssä tarkoitettuun hakemukseen tulee

liittää 1 momentin 1 kohdassa mainittu päätös tai määräys alkuperäisenä tai virallisesti oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus päätöksen tiedoksisaantipäivästä.

7 a §

Markkinatuomioistuimen on heti annettava 6 a §:ssä tarkoitettu hakemus tiedoksi kuluttaja-asiamiehelle.

8 §

Hakemus on annettava tiedoksi sille elinkeinonharjoittajalle tai muulle henkilölle, johon vaatimus on kohdistettu, tai jos hakemuksessa on kysymys tässä laissa sanotusta viranomaisen päätöksestä tai määräyksestä, sille viranomaiselle, jonka päätöstä tai määräystä hakemus koskee. Tiedoksiantoon on liitettävä kehoitus vastata hakemukseen määräajassa. Vastauksen tulee sisältää lausunto hakijan vaatimuksesta ja sen perusteista ja siinä on mainittava ne tosiseikat, joihin vastaus perustuu, sekä lisäksi ilmoitettava ne tiedossa olevat todisteet, joihin vastauksen antaja vetoaa.

Tiedoksiannon toimittamistavasta on voimassa, mitä oikeudenkäymiskaaren 11 luvun 3 ja 4 §:ssä säädetään.

11 §

Markkinatuomioistuimen istuntoon on kutsuttava hakija ja vastaaja sekä muut asianosaisasemassa olevat henkilöt ja valvontaviranomaiset. Jos kysymys on 6 §:n 2 momentissa tarkoitettua elinkeinonharjoittajan hakemuksesta, asiaan osallinen valvontaviranomainen on kuluttaja-asiamies.

Jos hakija jää pois istunnosta, asia jää sil-lensä. Jos vastapuoli jää pois, asia voidaan poissaolosta huolimatta ratkaista.

Asia voidaan jättää sillensä puheenjohtajan päätöksellä, jos asianosaiset ovat ilmoittaneet sopineensa asian kokonaisuudessaan tai jos asianosaiset ovat muutoin ilmoittaneet, että heillä ei enää ole toisiinsa kohdistuvia, markkinatuomioistuimen toimivaltaan kuuluvia vaatimuksia.

Kutsun tiedoksiannosta on voimassa, mitä oikeudenkäymiskaaren 11 luvun 3 ja 4 §:ssä säädetään.

13 §

Jollei päätöstä julisteta, sen tiedoksiannossa on käytettävä haastetiedoksiantoa tai saantitodistusmenettelyä. Jollei tiedoksiantoa yrityksistä huolimatta ole voitu toimittaa ja toimittamatta jääminen on aiheutunut jostain oikeudenkäymiskaaren 11 luvun 7—9 §:ssä tarkoitetusta syystä, voidaan tiedoksianto toimittaa noudattaen soveltuvien osin, mitä oikeudenkäymiskaaren 11 luvussa tältä osin säädetään.

16 §

Elinkeinonharjoittaja tai muu, jonka maksettavaksi on markkinatuomioistuimen päätöksellä tuomittu kiellon tai oikaisutoimenpiteen tehosteeksi asetettu uhkasakko tai jolle asetettu uhka tekemättä jätetyn toimenpiteen teettämisestä laiminlyöjän kustannuksella on määrätty täytäntöön pantavaksi, saa kuitenkin hakea korkeimmalta oikeudelta muutosta tähän päätökseen uhkasakon määrän tai edellä sanotun teettämisuhan täytäntöönpanoa koskevan määräyksen osalta. Muutoksenhausta on soveltuvin osin voimassa, mitä oikeudenkäymiskaaren 30 luvussa säädetään muutoksenhausta hovioikeuden ensimmäisenä oikeusasteena käsittelemässä asiassa antamaan ratkaisuun. Markkinatuomioistuimen päätös pannaan täytäntöön muutoksenhausta huolimatta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 199 .

Helsingissä 11 päivänä maaliskuuta 1997

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Kari Häkämies*

Laki

markkinatuomioistuimesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan markkinatuomioistuimesta 20 päivänä tammikuuta 1978 annetun lain (41/1978) 7 b §, sellaisena kuin se on laissa 1615/1993, ja
muutetaan 6 e §, 7 §:n 1 ja 3 momentti, 7 a §:n 1 momentti, 8 ja 11 §, 13 §:n 3 momentti ja 16 §:n 2 momentti,
 sellaisina kuin niistä ovat 6 e § laissa 766/1994, 7 §:n 1 ja 3 momentti laissa 38/1995, 7 a §:n 1 momentti laissa 1062/1978, 8 § osaksi mainituissa laissa 38/1995, ja 16 §:n 2 momentti laissa 1073/1979, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

6 e §

Toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi annetun lain nojalla käsiteltävä asia tulee markkinatuomioistuimessa vireille sen hakemuksella, jolle on annettu mainitun lain 21 §:n 1 ja 3 momentissa tarkoitettu kieltopäätös tai väliaikaista kieltoa koskeva määräys tai asetettu mainituissa lainkohdissa tarkoitettu uhkasakko tai teettämisuhka. Kysymys edellä mainitun lain 7 §:n 1 ja 2 momentin tai 8 ja 9 §:n säännösten perusteella annetun kiellon tai väliaikaisen kiellon tehosteeksi asetetun uhkasakon tuomitsemisesta tai teettämisuhan täytäntöönpanosta tulee vireille sosiaali- ja terveysministeriön tai kunnan hakemuksella.

7 §

Hakemusasiakirjassa on ilmoitettava:

1) sen elinkeinonharjoittajan tai muun henkilön nimi, kotipaikka ja postiosoite, johon vaatimus kohdistuu, taikka, milloin kysymys on 6 §:n 2 momentissa tarkoitettua elinkeinonharjoittajan hakemuksesta, lääninhallituksen päätös, taikka, milloin kysymys on 6 c §:ssä tarkoitettua luottolaitoksen tekemästä hakemuksesta, rahoitustarkastuksen päätös sekä, milloin kysymys on 6 e §:ssä tarkoitettua elinkeinonharjoittajan, valmistajan, mainonta- tai myynninedistämistoimen tilaajan tai sen toimeenpanijan taikka näiden palveluksessa olevan hakemuksesta, sosiaali- ja terveysministeriön päätös tai väliaikaista kieltoa koskeva määräys;

Ehdotus

6 e §

Toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi annetun lain nojalla käsiteltävä asia tulee markkinatuomioistuimessa vireille sen hakemuksella, jolle on annettu mainitun lain 21 §:n 1 ja 3 momentissa tarkoitettu kieltopäätös tai väliaikaista kieltoa koskeva määräys tai asetettu mainituissa lainkohdissa tarkoitettu uhkasakko tai teettämisuhka. Kysymys edellä mainitun lain 7 §:n 1 ja 2 momentin tai 8 ja 9 §:n säännösten perusteella annetun kiellon tai väliaikaisen kiellon tehosteeksi asetetun uhkasakon tuomitsemisesta tai teettämisuhan täytäntöönpanosta tulee vireille *sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskuksen* tai kunnan hakemuksella.

7 §

Hakemusasiakirjassa on ilmoitettava:

1) sen elinkeinonharjoittajan tai muun henkilön nimi, kotipaikka ja postiosoite, johon vaatimus kohdistuu, taikka, milloin kysymys on 6 §:n 2 momentissa tarkoitettua elinkeinonharjoittajan hakemuksesta, lääninhallituksen päätös, taikka, milloin kysymys on 6 c §:ssä tarkoitettua luottolaitoksen tekemästä hakemuksesta, rahoitustarkastuksen päätös, sekä, milloin kysymys on 6 e tai 6 f §:ssä tarkoitettua elinkeinonharjoittajan, valmistajan, mainonta- tai myynninedistämistoimen tilaajan tai sen toimeenpanijan taikka näiden palveluksessa olevan hakemuksesta, *sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskuksen tai lääninhallituksen* päätös tai väliaikaista kieltoa koskeva määräys;

Voimassa oleva laki

Ehdotus

- 2) vaatimus ja sen perusteet; sekä
3) tosiseikat, joihin hakija nojautuu.

- 2) vaatimus ja sen perusteet; sekä
3) tosiseikat, joihin hakija nojautuu.

Edellä 6 §:n 2 momentissa, 6 c tai 6 e §:ssä tarkoitettuun hakemukseen tulee liittää 1 momentin 1 kohdassa mainittu päätös tai määräys alkuperäisenä tai virallisesti oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus päätöksen tiedoksisaantipäivästä.

Edellä 6 §:n 2 momentissa *taikka 6 c, 6 e tai 6 f §:ssä* tarkoitettuun hakemukseen tulee liittää 1 momentin 1 kohdassa mainittu päätös tai määräys alkuperäisenä tai virallisesti oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus päätöksen tiedoksisaantipäivästä.

7 a §

Markkinatuomioistuimen *puheenjohtajan* on heti annettava 6 a §:ssä tarkoitettu hakemus tiedoksi kuluttaja-asiamiehelle.

7 a §

Markkinatuomioistuimen on heti annettava 6 a §:ssä tarkoitettu hakemus tiedoksi kuluttaja-asiamiehelle.

7 b §

Markkinatuomioistuimen *puheenjohtajan* on heti annettava rahoitustarkastukselle tiedoksi 6 b §:ssä tarkoitetun yhdistyksen saman pykälän nojalla tekemä hakemus.

(kumotaan)

8 §

Hakemus on *puheenjohtajan toimesta* annettava tiedoksi sille, johon vaatimus on kohdistettu. Tiedoksiantoon on kieltoa koskevassa asiassa liitettävä kehoitus määrääjässä vastata hakemukseen. Vastauksen tulee sisältää lausunto hakijan vaatimuksesta ja sen perusteista ja siinä on mainittava ne tosiseikat, joihin vastaus perustuu.

Markkinatuomioistuimen istuntoon *puheenjohtajan* on kutsuttava asiaan osallinen valvontaviranomainen ja muut 1 momentissa tarkoitetut asianosaiset sekä ne muut henkilöt, joita asia välittömästi koskee. Mikäli kysymys on 6 §:n 2 momentissa tarkoitetusta elinkeinonharjoittajan hakemuksesta, asiaan osallinen valvontaviranomainen on kuluttaja-asiamies.

Kutsun ja hakemuksen tiedoksiannossa on käytettävä haastetiedoksiantoa tai saantitodistusmenettelyä.

11 §

Jos hakija jää pois markkinatuomioistui-

8 §

Hakemus on annettava tiedoksi sille *elinkeinonharjoittajalle tai muulle henkilölle*, johon vaatimus on kohdistettu, *tai jos hakemuksessa on kysymys tässä laissa sanotusta viranomaisen päätöksestä tai määräyksestä, sille viranomaiselle, jonka päätöstä tai määräystä hakemus koskee.* Tiedoksiantoon on liitettävä kehoitus vastata hakemukseen määrääjässä. Vastauksen tulee sisältää lausunto hakijan vaatimuksesta ja sen perusteista ja siinä on mainittava ne tosiseikat, joihin vastaus perustuu, *sekä lisäksi ilmoitettava ne tiedossa olevat todisteet, joihin vastauksen antaja vetoaa.*

Tiedoksiannon toimittamistavasta on voimassa, mitä oikeudenkäymiskaaren 11 luvun 3 ja 4 §:ssä säädetään.

11 §

Markkinatuomioistuimen istuntoon on kutsuttava hakija ja vastaaja sekä muut asianosaisasemassa olevat henkilöt ja valvontaviranomaiset. Jos kysymys on 6 §:n 2 momentissa tarkoitetusta elinkeinonharjoittajan hakemuksesta, asiaan osallinen valvontaviranomainen on kuluttaja-asiamies.

Jos hakija jää pois istunnosta, asia jää sil-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

men istunnosta, asia jää sillensä. Jos vastapuoli jää pois, asia voidaan poissaolosta huolimatta ratkaista.

lensä. Jos vastapuoli jää pois, asia voidaan poissaolosta huolimatta ratkaista.

A asia voidaan jättää sillensä puheenjohtajan päätöksellä, jos asianosaiset ovat ilmoittaneet sopineensa asian kokonaisuudessaan tai jos asianosaiset ovat muutoin ilmoittaneet, että heillä ei enää ole toisiinsa kohdistuvia, markkinatuomioistuimen toimivaltaan kuuluvia vaatimuksia.

Kutsun tiedoksiannosta on voimassa, mitä oikeudenkäymiskaaren 11 luvun 3 ja 4 §:ssä säädetään.

13 §

Jollei päätöstä julisteta, se on annettava tiedoksi asianosaisille 8 §:n 3 momentissa mainitulla tavalla.

Jollei päätöstä julisteta, *sen tiedoksiannossa on käytettävä haastetiedoksiantoa tai saantitodistusmenettelyä. Jollei tiedoksiantoa yrityksistä huolimatta ole voitu toimittaa ja toimittamatta jääminen on aiheutunut jostain oikeudenkäymiskaaren 11 luvun 7—9 §:ssä tarkoitetusta syystä, voidaan tiedoksianto toimittaa noudattaen soveltuvin osin, mitä oikeudenkäymiskaaren 11 luvussa tältä osin säädetään.*

16 §

Elinkeinonharjoittaja tai muu, jonka maksettavaksi on markkinatuomioistuimen päätöksellä tuomittu kiellon tai oikaisutoimenpiteen tehosteeksi asetettu uhkasakko, saa kuitenkin hakea korkeimmalta oikeudelta muutosta tähän päätökseen uhkasakon määrän osalta. Muutoksenhausta on soveltuvin osin voimassa, mitä oikeudenkäymiskaaren 30 luvussa on säädetty muutoksenhausta hovioikeuden ensimmäisenä oikeusasteena käsittelemässä asiassa antamaan ratkaisuun. Markkinatuomioistuimen päätös pannaan täytäntöön muutoksenhausta huolimatta.

Elinkeinonharjoittaja tai muu, jonka maksettavaksi on markkinatuomioistuimen päätöksellä tuomittu kiellon tai oikaisutoimenpiteen tehosteeksi asetettu uhkasakko *tai jolle asetettu uhka tekemättä jätetyn toimenpiteen teettämisestä laiminlyöjän kustannuksella on määrätty täytäntöön pantavaksi*, saa kuitenkin hakea korkeimmalta oikeudelta muutosta tähän päätökseen uhkasakon määrän *tai edellä sanotun teettämisuhan täytäntöönpanoa koskevan määräyksen osalta*. Muutoksenhausta on soveltuvin osin voimassa, mitä oikeudenkäymiskaaren 30 luvussa säädetään muutoksenhausta hovioikeuden ensimmäisenä oikeusasteena käsittelemässä asiassa antamaan ratkaisuun. Markkinatuomioistuimen päätös pannaan täytäntöön muutoksenhausta huolimatta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 19 .